

og ejheller mulighed for at tilvejebringe nøjagtige oplysninger — om, i hvor mange uger danske statsborgere under besættelsen var underkastet frihedsberøvelse som nævnt i forslaget § 4, stk. 1, dels må man regne med, at en del tidligere fanger — på samme måde som tilfældet var med hensyn til den i 1945-loven omhandlede tortgodtgørelse — ikke ønsker at modtage godtgørelse. Der gives derfor i bestemmelsens stk. 5 en regel for fastsættelse af ugebeløbet, der beregnes ved at dele det i henhold til § 3 udfundne beløb med det samlede antal uger, der fremkommer på grundlag af de rettidigt indgivne og anerkendte begøring, idet dog de uger, i hvilke deportation har fundet sted, eller som omfattes af bestemmelsen om tortsats, regnes dobbelt. Af praktiske grunde foreslås det fremkomne beløb afrundet til nærmeste beløb i hele kroner.

Til § 5.

Som foran under de almindelige bemærkninger nævnt foreslås det, at begøring om godtgørelse i tilfælde, hvor den pågældende er afgang ved døden, kan fremsættes af ægtefællen, forudsat at det ægteskabelige samliv bestod indtil dødsfaldet, og forudsat, at ægtefællen ikke er berettiget til den i § 2, stk. 4, omhandlede éngangsydelse.

Paragraffens stk. 2 svarer til erstatningslovens § 48, 2. punktum.

Til § 6.

Bestemmelsen fastsætter nærmere regler for ydelse af hjælp i særlige tilfælde. Berettigede efter en individuel bedømmelse er personer, der har været underkastet frihedsberøvelse som i § 4 omhandlet, eller som på anden måde har været genstand for overgreb fra besættelsesmagts side, og enker og børn efter sådanne personer.

I stk. 3 er nævnt nogle typiske forhold, som kan begrunde ydelse af den særlige hjælp.

Med hensyn til størrelsen af hjælpen er det, jfr. stk. 4, fundet rimeligt at gøre det muligt at give de pågældende en begrænset, men dog rundelig økonomisk støtte, der enten som en samlet sum kan anvendes til bestemt formål (rekreation, igangsættelse af forretning o. lign.), eller som — uden at tilsigte en egentlig forsørgelse — i form af livrente kan virke som et supplement til pågældendes indkomst i øvrigt eller f. eks. ved indsættelse på sparekassebog med nærmere fastsatte vilkår for periodisk udbetaling som uddannelseshjælp. Fastsættelse af hjælpenes størrelse og form i de konkrete tilfælde foreslås henlagt til det i § 10 omhandlede fordelingsnævn.

Der foreslås fastsat en grænse for hjælpenes størrelse, nemlig 10 000 kr. ved éngangsydelse og

15 000 kr. i tilfælde af løbende udbetaling, hvilke grænser normalt ikke må overskrides.

I § 6, stk. 5, fastslås udtrykkeligt, at hjælp kan ydes samtidig med éngangsydelse i henhold til § 2 og tortgodtgørelse i henhold til §§ 3-5.

For alle ydelser i henhold til nærværende lovforslag skønnes det naturligt at tilvejebringe hjemmel for, at de udbetalte beløb ikke medregnes i den skattepligtige indtægt. Det er tanken, at en herpå sigtende bestemmelse optages i ligningsloven for skatteåret 1961-62, på tilsvarende måde som det hidtil er sket, for så vidt angår bl. a. ydelserne i henhold til loven om erstatning til besættelses-tidens ofre — bortset fra dagpenge og løbende invaliditets- og dødsrerstatning. Det bemærkes herved, at det skønnes rimeligt i denne henseende at behandle hjælp i henhold til § 6 ens, hvadenten den udbetales som éngangsbetaling eller — på den ene eller anden måde — over en årrække, idet ydelserne også i sidste tilfælde er begrænsede til bestemte maksimumsbeløb, jfr. foran.

Den i § 6 omhandlede hjælp vil i form af livrente kunne tænkes ydet som et supplement til en renteydelse i henhold til afsnit I i erstatningsloven af 1945. Selvom den omhandlede hjælp hidrører fra det fra den tyske forbundsrepublik modtagne beløb, kan den dog ikke betragtes som en „erstatning fra en fremmed stat i anledning af skaden eller dødsfaldet“, og der vil derfor ikke blive spørgsmål om at bringe bestemmelsen i erstatningslovens § 24, stk. 4, om nedsættelse af ydelser i henhold til erstatningslovens afsnit I i anvendelse.

Til § 7.

I §§ 2, 3-5 og 6, stilles der i lighed med erstatningslovens tilsvarende bestemmelser krav om dansk statsborgerret og om ophold her i landet, da frihedsberøvelse m. v. fandt sted.

Fra disse betingelser bør der kunne dispenseres, bl. a. i tilfælde, hvor tidligere danske statsborgere efter udvandring har opnået anden statsborgerret, og i tilfælde, hvor deltagere i modstandsbevægelsen eller danske i øvrigt er arresteret af tyske myndigheder uden for landets grænse.

Derimod har man ikke ment at burde kræve ophold i landet ved lovens ikrafttræden, idet man har ment, at f. eks. også den tidligere fange, der nu har bosat sig i Sverige, må være berettiget til godtgørelse for frihedsberøvelse.

Til § 8.

I erstatningsloven er optaget en national værdighedsbetingelse (§ 65), hvorefter „personer, der under den tyske besættelse har udvist en nationalt